ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ ॥

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः -(अग्निष्टोमे

1

Contents

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः -(अग्निष्टोमे पर्गुः)

🕉 नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः । हुरिः 🕉 ॥

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः -(अग्निष्टोमे पर्गुः)

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः -(अग्निष्टोमे पशुः)

TS 1.3.1.1

देवस्यं । त्वा । स्वितुः । प्रस्व इतिं प्र - स्वे । अश्विनोः । बाहुभ्यामितिं बाहु - भ्याम् । पूष्णः । हस्तांभ्याम् । एतिं । दुद्रे । अभ्रिः । अस्ति । नारिः । असि । परिलिखित्मिति परिं - लिखित्म् । रक्षः । परिलिखिता इति परिं - लिखिताः । अरातयः । इदम् । अहम् । रक्षंसः । ग्रीवाः । अपीतिं । कृन्तामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टिं । यम् । च् । वयम् । द्विष्मः । इदम् । अस्य । ग्रीवाः । अपीतिं । कृन्तामि । दिवे । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । पृथिवयै । त्वा । शुन्धताम् । लोकः । पितृषदंन इतिं पितृ - सदंनः । यवंः । असि । यवयं । अस्मत् । द्वेषः । 1

TS 1.3.1.2

यवयं । अरांतीः । पितृणाम् । सदंनम् । असि । उदितिं । दिवंम् । स्तुभान् । एतिं । अन्तरिक्षम् । पृण् । पृथिवीम् । दृश्ह् । द्युतानः । त्वा । मारुतः । मिनोतु । मित्रावरुणयोरितिं मित्रा - वरुणयोः । ध्रुवेणं । धर्मणा । ब्रह्मविनिमितिं ब्रह्म - विनैम् । त्वा । क्षृत्रविनिमितिं क्षत्र - विनैम् । सुप्रजाविनिमितिं सुप्रजा - विनैम् । रायस्पोष्वविनिमितिं रायस्योष - विनैम् । परीतिं । कुह्मि । ब्रह्मं । दृश्ह् । क्षुत्रम् । दृश्ह् । प्रजामितिं प्र - जाम् । दृश्ह् । रायः । पोषंम् । दृश्ह्

। घृतेनं । द्यावा पृथिवी इतिं द्यावा - पृथिवी । एतिं । पृणेथाम् । इन्द्रंस्य । सदेः । असि । विश्वजनस्येतिं विश्व - जनस्यं । छाया । परीतिं । त्वा । गिर्वणः । गिरेः । इमाः () । भवन्तु । विश्वतः । वृद्धायुमितिं वृद्ध - आयुम् । अन्वितिं । वृद्धंयः । जुष्टाः । भवन्तु । जुष्टंयः । इन्द्रंस्य । स्यूः । असि । इन्द्रंस्य । ध्रुवम् । असि । ऐन्द्रम् । असि । इन्द्रांय । त्वा ॥ 2

(द्वेषं - इमा - अष्टादंश च) (A1)

TS 1.3.2.1

रक्षोहण इतिं रक्षः - हनः । वृळ्गहन् इतिं वलग - हनः । वृष्ण्वान् । खुनामि । इदम् । अहम् । तम् । वृळ्गमितिं वल - गम् । उदितिं । वृपामि । यम् । नः । सुमानः । यम् । असंमानः । निच्खानेतिं नि - च्खानं । इदम् । एनम् । अद्धंरम् । करोमि । यः । नः । सुमानः । यः । असंमानः । अरातीयतिं । गायत्रेणं । छन्दंसा । अवंबाढ् इत्यवं - बाढः । वृळ्ग इतिं वल - गः । किम् । अत्रं । भुद्रम् । तत् । नौ । सह । विराडितिं वि - राट् । असि । सुपत्नहेतिं सपत्न - हा । सुम्नाडितिं सम् - राट् । असि । भ्रातृ्व्यहेतिं भ्रातृव्य - हा । स्वराडितिं स्व - राट् । असि । अभिमातिहेत्यंभिमाति - हा । विश्वाराडितिं विश्व - राट् । असि । विश्वांसाम् । नाष्ट्राणांम् । हन्ता । 3

TS 1.3.2.2

रुश्चोहण इतिं रक्षः - हनः । वृल्गुहन् इतिं वलग - हनः । प्रेतिं । उ्क्षामि । वैष्णुवान् । रक्षोहण् इतिं रक्षः - हनः । वृल्गुहन् इतिं वलग - हनः । अवेतिं । नयामि । वैष्णुवान् । यवः । असि । यवयं । अस्मत् । द्वेषः । यवयं । अरातीः । रक्षोहण् इतिं रक्षः - हनः । वृल्गुहन् इतिं वलग - हनः । अवेतिं । स्तृणामि । वैष्णुवान् । रक्षोहण् इतिं रक्षः - हनः । वृल्गुहन् इतिं वलग - हनः । अभीतिं । जुहोमि । वैष्णुवान् । रक्षोहणावितिं रक्षः - हनौं । वृल्गुहन् वितिं वलग - हनः । उपेतिं । दुधामि । वैष्णुवी इतिं । रक्षोहणावितिं रक्षः - हनौं ।

वल्रगृहनावितिं वलग - हनौं । परीतिं । ऊहामि । वैष्णवी इतिं । रक्षोहणावितिं रक्षः - हनौं । वल्रगृहनावितिं वलग - हनौं । परीतिं । स्तृणामि । वैष्णवी इतिं । रक्षोहणावितिं रक्षः - हनौं । वल्रगृहनावितिं वलग - हनौं । वैष्णवी इतिं । बृहन्न । असि । बृहन्ग्रावेतिं बृहत् - ग्रावा । बृहतीम् । इन्द्रांय () । वाचम् । वदु ॥ 4

(हुन्ते-न्द्रांय द्वे चं) (A2)

TS 1.3.3.1

विभूरितिं वि - भूः । असि । प्रवाहंण इतिं प्र - वाहंनः । विह्वेः । असि । ह्व्यवाहंन इतिं ह्वय - वाहंनः । श्वात्रः । असि । प्रचेता इति प्र - चेताः । तुथः । असि । विश्ववेदा इतिं विश्व - वेदाः । उिशकः । असि । किवः । अङ्वारिः । असि । बंभारिः । अवस्युः । असि । दुवंस्वान् । शुन्ध्यः । असि । मार्जालीयः । सम्राहितिं सं - राट् । असि । कृशानुरितिं कृश - अनुः । परिषद्य इतिं परि - सद्यः । असि । पवंमानः । प्रतक्वेतिं प्र - तक्वां । असि । नर्भस्वान् । असंमृष्ट इत्यसं - मृष्टः । असि । ह्व्यसूद् इतिं ह्वय - सूदंः । ऋतधामेत्यृत - धामा । असि । सुवंज्योतिरिति सुवंः - ज्योतिः । ब्रह्मं ज्योतिरिति ब्रह्मं - ज्योतिः । असि । सुवंधामिति सुवंः - धामा । अजः । असि । एकंपादित्येकं - पात् । अहिंः । असि । बुद्धियंः । रौद्रेण । अनीकेन () । पाहि । मा । अग्ने । पिपृष्टि । मा । मा । मा । हिश्सीः ॥

(अनीकेना-ष्टौ चं) (A3)

TS 1.3.4.1

त्वम् । सोम् । तुनूकृद्भग्र इतिं तनूकृत् - भ्यः । द्वेषौभ्य इति द्वेषः - भ्यः । अन्यकृतेभ्य इत्यन्य - कृतेभ्यः । उरु । यन्ता । असि । वर्र्स्थम् । स्वाहाँ । जुषाणः । अप्तः । आज्यंस्य । वेतु । स्वाहाँ । अयं । नः । अग्निः । विरंवः । कृणोतु । अयम् । मृधंः । पुरः । एतु । प्रिमिन्दिन्नितिं प्र - भिन्दन्न् ॥ अयम् । रात्रून्ं । जयतु । जर् हंषाणः । अयम् । वाजम् । जयतु । वाजसाताविति वाजं - सातौ ॥ उरु । विष्णो इतिं । वीतिं । कृमस्व । उरु । क्षयाय । नः । कृधि ॥ घृतम् । घृतयोन् इतिं घृत - योने । पिब । प्रप्नेति प्र - प्र । यूर्पितिमितिं युर्ज्ञ - पृतिम् । तिरु ॥ सोमः । जिगाति । गातुविदितिं गातु - वित् । 6

TS 1.3.4.2

देवानांम् । एति । निष्कृतिमितिं निः - कृतम् । ऋतस्यं । योनिंम् । आसदिमित्यां - सदंम् । अदिंत्याः । सदंः । असि । अदिंत्याः । सदंः । एति । सीद् । एषः । वः । देव । सिवतः । सोमंः । तम् । रक्षुद्धम् । मा । वः । दुभत् । एतत् । त्वम् । सोम् । देवः । देवान् । उपेतिं । अगाः । इदम् । अहम् । मनुष्यंः । मनुष्यान् । सह । प्रजयेतिं प्र - जयां । सह । रायः । पोषेण । नमः । देवेभ्यः । स्वधेतिं स्व - धा । पितृभ्यु इतिं पितृ - भ्यः । इदम् । अहम् । निरितिं । वरुंणस्य । पाशांत् । सुवंः । अभि । 7

TS 1.3.4.3

वीति । ख्येषम् । वैश्वान्रम् । ज्योतिः । अग्नै । व्रतपत् इति व्रत - पते । त्वम् । व्रतानाम् । व्रतपितिरितिं व्रत - पितः । असि । या । ममं । तुनः । त्वियं । अभूत् । इयम् । सा । मियं । या । तवं । तुनः । मियं । अभूत् । एषा । सा । त्वियं । यथायथिमितिं यथा - यथम् । नौ । व्रतपत इतिं व्रत - पते । व्रतिनोः । व्रतानिं ॥ 8

(गातुविद्-भ्ये-कंत्रिश्शच) (A4)

TS 1.3.5.1

अतीतिं । अन्यान् । अगांम् । न । अन्यान् । उपेतिं । अगाम् । अर्वाक् । त्वा ।

परैं । अविद्रम् । प्रः । अवंरैः । तम् । त्वा । जुषे । वैष्ण्वम् । देवयुज्याया इतिं देव - यज्यायैं । देवः । त्वा । स्विता । मद्धां । अनुक्तु । ओषंधे । त्रायंस्व । एनुम् । स्विधंत इति स्व - धिते । मा । एनुम् । हिश्सीः । दिवैम् । अग्रेण । मा । लुखीः । अन्तिरिक्षम् । मद्ध्येन । मा । हिश्सीः । पृथिव्या । समितिं । भृव । वनंस्पते । शृतवंल्.शः इतिं शृत - वृल्.शः । वीतिं । रोह् । सहस्रंवल्र.शः इतिं सहस्रं - वृल्.शः । वीतिं । वयम् । रुहेम् । यम् () । त्वा । अयम् । स्विधंतिरिति स्व - धितिः । तेतिंजानः । पृणिनायेतिं प्र - निनायं । मृहते । सौभंगाय । अच्छिनः । रायः । सुवीर् इतिं सु - वीरः ॥ 9

(यं-दर्श च) (A5)

TS 1.3.6.1

पृथिव्यै । त्वा । अन्तिरक्षाय । त्वा । दिवे । त्वा । शुन्धिताम् । लोकः । पितृषदेन इतिं पितृ - सदेनः । यवंः । असि । यवयं । अस्मत् । द्वेषः । यवयं । अर्रातीः । पितृणाम् । सदेनम् । असि । स्वावेश इतिं सु - आवेशः । असि । अग्रेगा इत्यंग्रे - गाः । नेतृणाम् । वनस्पतिः । अधीतिं । त्वा । स्थास्यित् । तस्यं । वित्तात् । देवः । त्वा । सविता । मद्धां । अनुक्तु । सुपिप्पलाभ्य इतिं सु - पिप्पलाभ्यः । त्वा । ओषधीभ्य इत्योषध - भ्यः । उदितिं । दिवैम् । स्तुभान् । एतिं । अन्तिरक्षम् । पृण् । पृथिवीम् । उपरेण । दृश्ह् । ते । ते । धामानि । उश्मसि । 10

TS 1.3.6.2

गुमद्भ्ये । गावंः । यत्रं । भूरिंशृङ्ग् इति भूरिं - शृङ्गः । अयासंः ॥ अत्रं । अहं । तत् । उरुगायस्येत्युरु - गायस्यं । विष्णोः । पर्मम् । पुदम् । अवेतिं । भाति । भूरेः ॥ विष्णोः । कर्माणि । पुरयत् । यतः । व्रतानिं । पुस्पुरो ॥ इन्द्रंस्य । युज्यः । सखाँ ॥ तत् । विष्णोः । पुरमम् । पुदम् । सदौं । पुरयन्ति । सूरयः ॥ दिवि । इव । चक्षुः ।

आतंतिमत्या - तृत्म् ॥ ब्रह्मविनिमितिं ब्रह्म - विनम् । त्वा । क्षृत्रविनिमितिं क्षत्र - विनम् । सुप्रजाविनिमितिं सुप्रजा - विनम् । रायस्पोषविनिमितिं रायस्पोष - विनम् । परीतिं । ऊहामि । ब्रह्मं । ह्रह्मं । क्षत्रम् । ह्रह्मं । प्रजामितिं प्र - जाम् । ह्रह्मं । रायः । पोषम् () । ह्रह्मं । पृरिवीरितिं परि - वीः । असि । परीतिं । त्वा । दैवीः । विशः । व्ययन्ताम् । परीतिं । ह्मम् । रायः । पोषः । यजमानम् । मृनुष्याः । अन्तिरिक्षस्य । त्वा । सानौं । अवेतिं । यूहाम् ॥ 11

(उरमुसी-पोषुमे-कान्नविर्श्रातिश्वं) (A6)

TS 1.3.7.1

इषे । त्वा । उपवीरित्युंप - वीः । असि । उपो इतिं । देवान् । दैवीः । विशेः । प्रेतिं । अगुः । वहीः । उशिजंः । बृहंस्पते । धारयं । वसूंनि । ह्व्या । ते । स्वदुन्ताम् । देवं । त्वष्टः । वसुं । रुण्व । रेवंतीः । रमंद्धम् । अग्नेः । जनित्रंम् । असि । वृषंणौ । स्थः । उर्वशीं । असि । आयुः । असि । पुरूरवाः । घृतेनं । अक्ते इतिं । वृषंणम् । दुधाथाम् । गायत्रम् । छन्दंः । अनुं । प्रेतिं । जायस्व । त्रेष्टुंभम् । जागंतम् । छन्दंः । अनुं । प्रेतिं । जायस्व । भवंतम् । 12

TS 1.3.7.2

नः । समंनसाविति स - मन्सौ । समांकसाविति सं - ओक्सौ । अरेपसौ ॥ मा । यङ्म् । हिंद्सिष्टम् । मा । यङ्गंतिमितिं यज्ञ् - पितृम् । जात्वेदसावितिं जात - वेदसौ । िरावौ । भवतम् । अद्य । नः ॥ अग्नौ । अग्निः । चरिति । प्रविष्ट इति प्र - विष्टः । ऋषीणाम् । पुत्रः । अधिराज इत्यंधि - राजः । एषः ॥ स्वाहाकृत्येतिं स्वाहा - कृत्यं । ब्रह्मणा । ते । जुहोमि । मा । देवानाम् । मिथुया । कः । भागधेयमितिं भाग - धेयम् ॥ 13

(भवंत-मेकंत्रिश्शच) (A7)

TS 1.3.8.1

एति । दुद्रे । ऋतस्यं । त्वा । देवहिविरितिं देव - हिविः । पाशेन । एतिं । रुभे । धर्.षं । मार्नुषान् । अद्भ्य इत्यंत् - भ्यः । त्वा । ओषंधीभ्य इत्योषंधि - भ्यः । प्रेतिं । उक्षािम् । अपाम् । पेरुः । असि । स्वात्तम् । चित् । सदेविमिति स - देवम् । ह्व्यम् । आपंः । देवीः । स्वदंत । एनम् । सिमितिं । ते । प्राण इतिं प्र - अनः । वायुनां । गच्छताम् । सिमितिं । यज्ञतेः । अङ्गांनि । सिमितिं । यङ्गपंतिरितिं यज्ञ् - पितः । आशिषेत्यां - शिषां । घृतेनं । अक्तौ । पशुम् । त्रायेथाम् । रेवंतीः । यङ्गपंतिमितिं यज्ञ् - पितम् । पित्रयेधितं प्रिय - धा । एतिं । विश्वत् । उरो इतिं । अन्तिरक्ष् । स्जूिरितं स - जूः । देवेनं । 14

TS 1.3.8.2

वातेन । अस्य । हिवषंः । तमनां । यज्ञ । सिमितिं । अस्य । तुनुवां । भुव । वर्,षांयः । वर्,षांयिस । यज्ञे । यज्ञपंतिमितिं यज्ञ - पितम् । धाः । पृथिव्याः । सम्पृच इतिं सम् - पृचंः । पाहि । नमः । ते । आतानेत्यां - तान । अनुवां । प्रेतिं । इहि । घृतस्यं । कुल्याम् । अन्वितिं । सह । प्रजयेतिं प्र - जयां । सह । रायः । पोषंण । आपंः । देवीः । शुद्धायुव इतिं शुद्ध - युवः । शुद्धाः । यूयम् । देवान् । ऊढ्वम् । शुद्धाः । वयम् । परिविष्टा इति परिं - विष्टाः । परिवेष्टार इतिं परिं - वेष्टारंः । वः । भूयास्म ॥ 15

(देवन-चतुंश्चत्वारिश्शच) (A8)

TS 1.3.9.1

वाक् । ते । एतिं । प्यायताम् । प्राण इतिं प्र - अनः । ते । एतिं । प्यायताम् । चक्षुः । ते । एतिं । प्यायताम् । श्रोत्रम् । ते । एतिं । प्यायताम् । या । ते । प्राणानितिं प्र - अनान् । शुक् । जुगामं । या । चक्षुः । या । श्रोत्रम् । यत् । ते । ऋूरम् । यत् ।

आस्थिंतमित्या - स्थितम् । तत् । ते । एतिं । प्यायताम् । तत् । ते । एतेनं । शुन्धताम् । नाभिः । ते । एतिं । प्यायताम् । पायुः । ते । एतिं । प्यायताम् । शुद्धाः । चरित्राः । राम् । अद्भ्य इत्यंत् - भ्यः । 16

TS 1.3.9.2

शम् । ओषंधीभ्य इत्योषांध - भ्यः । शम् । पृथिव्यै । शम् । अहोभयामित्यहंः - भ्याम् । ओषंधे । त्रायंस्व । एनुम् । स्वधिंतु इति स्व - धिते । मा । एनुम् । हिर्श्सीः । रक्षंसाम् । भागः । असि । इदम् । अहम् । रक्षः । अधमम् । तमः । नयामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टिं । यम् । चु । वयम् । द्विष्मः । इदम् । एनुम् । अधुमम् । तमः । नयामि । इषे । त्वा । घृतेनं । द्यावापृथिवी इतिं द्यावा - पृथिवी । प्रेतिं । ऊर्ण्वाथाम् । अच्छिन्नः । रायंः । सुवीर् इतिं सु - वीरंः । उरु । अन्तरिंक्षम् । अन्वितिं । इहि । वायो इतिं । वीतिं । इहि () । स्तोकानांम् । स्वाहां । ऊर्द्धनंभसुमित्यूर्द्ध - नुभुसुम् । माुरुतम् । गुच्छुतुम् ॥ 17

(अद्भयो-वीहि-पर्श्व च) (A9)

TS 1.3.10.1

समितिं । तुं । मनंसा । मनंः । समितिं । प्राणेनेतिं प्र - अनेनं । प्राण इतिं प्र - अनः । जुष्टम् । देवेभ्यः । ह्व्यम् । घृतवृदितिं घृत - वृत् । स्वाहां । ऐन्द्रः । प्राण इतिं प्र - अनः । अङ्गेअङ्ग इत्यङ्गे - अङ्गे । नीतिं । देद्ध्यत् । ऐन्द्रः । अपान इत्येप - अनः । अङ्गेअङ्ग इत्यङ्गे - अङ्गे । वीतिं । बोभुवत् । देवं । त्वृष्टः । भूरिं । ते । सः समिति सं - सुम् । एतु । विषुरूपा इति विषु - रूपाः । यत् । सर्लक्ष्माण् इति स - लक्ष्माणः । भवेथ । देवत्रेति देव - त्रा । यन्तम् । अवसे । सर्खायः । अन्वितिं । त्वा । माता । पितरः । मुदुन्तु । श्रीः । असी । अग्निः । त्वा । श्रीणातु । आपंः । समितिं । अरिणन्न । वातंस्य । 18

TS 1.3.10.2

त्वा । ध्रज्यै । पूष्णः । रश्ह्यै । अपाम् । ओषंधीनाम् । रोहिष्यै । घृतम् । घृतपावान् इतिं घृत - पावानः । पिबत् । वसाम् । वसापावान् इतिं वसा - पावानः । पिबत् । अन्तिरक्षस्य । हिवः । असि । स्वाहाँ । त्वा । अन्तिरक्षाय । दिशः । प्रदिशः इतिं प्र - दिशः । आदिश इत्याँ - दिशः । विदिशः इतिं वि - दिशः । उदिशः इत्यां - दिशः । स्वाहां । दिग्भ्य इतिं दिक् - भ्यः । नमः । दिग्भ्य इतिं दिक् - भ्यः ।। 19

(वांतस्या-ष्टाविश्रंशतिश्च) (A10)

TS 1.3.11.1

(असि-षड्विश्रंशतिश्च) (A11)

TS 1.3.12.1

हुविष्मंतीः । इमाः । आपः । हुविष्मान् । देवः । अद्भुरः । हुविष्मान् । एति । विवासति

। ह्विष्मान् । अस्तु । सूर्यः ॥ अग्नेः । वः । अपंत्रगृह्स्येत्यपंत्र - गृह्स्य । सदंसि । साद्रयामि । सुम्नायं । सुम्निनीः । सुम्ने । मा । धृत्त । इन्द्राग्नियोरितींन्द्र - अग्नियोः । भागधेयीरितिं भाग - धेयीः । स्थ । मित्रावरुणयोरितिं मित्रा - वरुणयोः । भागधेयीरितिं भाग - धेयीः । स्थ । विश्वेषाम् । देवानांम् । भागधेयीरितिं भाग - धेयीः । स्थ । यज्ञे । जागृत् ॥ 21

(हविष्मंती-श्रतुंस्त्रिश्शत्) (A12)

TS 1.3.13.1

हुदे । त्वा । मनंसे । त्वा । दिवे । त्वा । सूर्याय । त्वा । ऊर्द्धम् । इमम् । अद्भुरम् । कृधि । दिवि । देवेषुं । होत्राः । यच्छ । सोमं । राजन्न । एति । इहि । अवेति । रोह् । मा । भेः । मा । समिति । विक्थाः । मा । त्वा । हिश्सिष्म् । प्रजा इति प्र । जाः । त्वम् । उपावरोहेत्युंप - अवरोह । प्रजा इति प्र - जाः । त्वाम् । उपावरोहन्त्वत्युंप - अवरोहन्तु । शृणोतुं । अग्निः । समिधेति सम् - इधा । हवम् । मे । शृणवन्तुं । आपः । धिषणाः । च । देवीः ॥ शृणोतं । ग्रावाणः । विदुषः । न । 22

TS 1.3.13.2

युज्ञम् । श्रृणोतुं । देवः । स्विता । हवंम् । मे ॥ देवीः । आपः । अपाम् । नपात् । यः । ऊर्मिः । हविष्यः । इन्द्रियावानितीन्द्रिय - वान् । मदिन्तंमः । तम् । देवेभ्यः । देवत्रेतिं देव - त्रा । धृत्तु । श्रुक्रम् । श्रुक्रपेभ्य इतिं शुक्र - पेभ्यः । येषाम् । भागः । स्थ । स्वाहां । कार् षिः । असि । अपेतिं । अपाम् । मृद्धम् । स्मुद्रस्यं । वः । अक्षित्यै । उदितिं । नये ॥ यम् । अग्रे । पृथ्स्वितिं पृत् - सु । मर्त्यम् । आवः । वाजेषु । यम् । जुनाः ॥ सः । यन्तां । शर्थतीः । इषंः ॥ 23

(नु-सप्तचंत्वारिश्शच) (A13)

TS 1.3.14.1

त्वम् । अ्रग्ने । रुद्रः । असुंरः । मृहः । दिवः । त्वम् । शर्धः । मारुंतम् । पृक्षः । ईशिषे ॥ त्वम् । वातैः । अरुणैः । यासि । राङ्गय इतिं शं - गयः । त्वम् । पूषा । विधत इतिं वि - धतः । पासि । नु । तमनां ॥ एतिं । वः । राजांनम् । अद्भुरस्यं । रुद्रम् । होतांरम् । सृत्ययज्ञिमितिं सत्य - यजांम् । रोदंस्योः ॥ अग्निम् । पुरा । तुन्यित्नोः । अचित्तांत् । हिरंण्यरूपमिति हिरंण्य - रूपम् । अवंसे । कृणुद्भुम् ॥ अग्निः । होतां । नीतिं । सुसादु । यजांयान् । उपस्थ इत्युप - स्थे । मातुः । सुरुमौ । उ । लोके ॥ युवां । कृविः । पुरुनिष्ठ इतिं पुरु - निष्ठः । 24

TS 1.3.14.2

ऋतावेत्यृता - वा । धर्ता । कृष्टीनाम् । उत । मद्ध्ये । इद्धः ॥ साद्धीम् । अकः । देववीतिमितिं देव - वीतिम् । नः । अद्य । यहस्यं । जिह्वाम् । अविदाम् । गृह्यांम् ॥ सः । आयुंः । एतिं । अगात् । सुर्भाः । वसानः । भद्राम् । अकः । देवहूतिमितिं देव - हूतिम् । नः । अद्य ॥ अर्ऋन्दत् । अग्निः । स्तनयन्नं । इव । द्यौः । क्षामं । रेरिंहत् । वीरुधंः । समञ्जनितिं सं - अञ्जन्न ॥ सद्यः । जृज्ञानः । वीतिं । हि । ईम् । इद्धः । अख्यंत् । एतिं । रोदंसी इतिं । भानुनां । भाति । अन्तः ॥ त्वे इतिं । वसूनि । पुर्वणीकेतिं पुरु - अनीक् । 25

TS 1.3.14.3

होतः । दोषा । वस्तोः । एति । ईरिरे । यज्ञियांसः ॥ क्षामं । इव । विश्वां । भुवंनानि । यस्मिन्नं । समिति । सौभंगानि । दुधिरे । पावके ॥ तुभ्यंम् । ताः । अङ्गिरस्तमेत्यंङ्गिरः - तम् । विश्वाः । सुक्षितय इति सु - क्षितयः । पृथंक् ॥ अग्ने । कामाय । येमिरे ॥ अस्यामं । तम् । कामम् । अग्ने । तवं । ऊती । अस्यामं । रियम् । रियव इति रिय - वः । सुवीरिमिति सु - वीरम् ॥ अस्यामं । वाजम् । अभीतिं । वाजयंन्तः । अस्यामं । द्युम्म् । अजुर् ।

अजरंम् । ते ॥ श्रेष्ठंम् । युविष्ठ् । भारत । अग्ने । द्युमन्तमितिं द्यु - मन्तम् । एतिं । भुर् ॥ 26

TS 1.3.14.4

वसो इति । पुरुस्पृह्मितिं पुरु - स्पृह्षम् । रियम् ॥ सः । श्वितानः । तन्यतुः । रोचनस्था इति रोचन - स्थाः । अजरेभिः । नानंदिद्धिरिति नानंदत् - भिः । यिविष्ठः ॥ यः । पावकः । पुरुतम् इति पुरु - तमः । पुरूणि । पृथूनि । अग्निः । अनुयातीत्यंत् - याति । भर्वन्नं ॥ आर्युः । ते । विश्वतः । दुधत् । अयम् । अग्निः । वर्णयः ॥ पुनः । ते । प्राण इति प्र - अनः । एति । अयति । परेति । यक्ष्मम् । सुवामि । ते ॥ आयुर्दा इत्यायुः - दाः । अग्ने । हिवषः । जुषाणः । घृतप्रतिक इति घृत - प्रतीकः । घृतयोनिरिति घृत - योनिः । एधि ॥ घृतम् । पीत्वा । मधुं । चारुं । गव्यम् । पिता । इव । पुत्रम् । अभीतिं । 27

TS 1.3.14.5

रक्षृतात् । इमम् ॥ तस्मै । ते । प्रतिहर्यत् इतिं प्रति - हर्यते । जातंवेद् इति जातं - वेदः । विचंर् षण् इति वि - च्रु षणे ॥ अग्ने । जनांमि । सुष्टुतिमितिं सु - स्तुतिम् ॥ दिवः । परितिं । प्रथमम् । ज्ञे । अग्निः । अस्मत् । द्वितीयम् । परितिं । जातवेदा इतिं जात - वेदाः ॥ तृतीयम् । अफ्स्वत्यंप् - सु । नृमणा इतिं नृ - मनाः । अजंस्रम् । इन्धांनः । एनम् । ज्रते । स्वाधीरितिं स्व - धीः ॥ शुचिः । पावक् । वन्द्यः । अग्ने । बृहत् । वितिं । रोचसे ॥ त्वम् । घृतेभिः । आहुत् इत्या - हुतः ॥ दृशानः । रुक्मः । उर्व्या । वीतिं । अद्यौत् । दुर्मर् ष्मितिं दुः - मर् षम् । आयुः । श्रिये । रुचानः ॥ अग्निः । अमृतः । अभ्वत् । वयोभिरिति वयः - भिः । 28

TS 1.3.14.6

यत् । एनम् । द्यौः । अजंनयत् । सुरेता इतिं सु - रेताःँ ॥ एतिं । यत् । इषे । नृपतिमितिं नृ - पर्तिम् । तेजः । आनंट् । शुचिं । रेतः । निषिक्तमिति नि - सिक्तम् । द्यौः । अभीकैं ॥ अग्निः । शर्धंम् । अनुव्द्यम् । युवानम् । स्वाधियमितिं स्व - धियम् । जन्यत् । सूद्यंत् । च ॥ सः । तेजीयसा । मनसा । त्वोतः । उत । शिक्षः । स्वपत्यस्येतिं सु - अपत्यस्यं । शिक्षोः ॥ अग्ने । रायः । नृतंमस्येति नृ - तमस्य । प्रभूताविति प्र - भूतौ । भूयामं । ते । सुष्टुतय इतिं सु - स्तुतयः । च । वस्वः ॥ अग्ने । सहंन्तम् । एतिं । भूर् । द्युम्नस्यं । प्रासहेतिं प्र - सहाँ । रियम् ॥ विश्वाः । यः । 29

TS 1.3.14.7

चुरू.षुणीः । अभीतिं । आसा । वार्जेषु । सासहंत् ॥ तम् । अग्ने । पृत्नासहिमितिं पृतना । सहंम् । रियम् । सहस्वः । एतिं । भर् ॥ त्वम् । हि । सत्यः । अद्भुंतः । दाता । वार्जस्य । गोमंत इति गो - मृतः ॥ उक्षान्तायेत्युक्ष - अन्नाय । वृशान्तायेतिं वृशा - अन्नाय । सोमंपृष्ठायेति सोमं - पृष्ठाय । वृधसे ॥ स्तोमैः । विधेम् । अग्नये ॥ वृद्या । हि । सूनो इति । असिं । अन्नसद्धेत्यंद्य - सद्धां । चुक्रे । अग्निः । जुनुषां । अज्मं । अन्नम् ॥ सः । त्वम् । नः । ऊर्जुसन् इत्युर्ज - सने । ऊर्जम् । धाः । राजां । इव् । जेः । अवृके । क्षेषि । अन्तः ॥ अग्ने । आग्नुःषि । अव्

TS 1.3.14.8

प्वसे । एति । सुव । ऊर्जम् । इषंम् । च । नः ॥ आरे । बाधस्व । दुच्छुनाम् ॥ अग्ने । पर्वस्व । स्वपा इति सु - अपाः । अस्मे इति । वर्षः । सुवीर्यमिति सु - वीर्यम् ॥ दर्धत् । पोषंम् । रियम् । मियं ॥ अग्ने । पावक् । रोचिषां । मन्द्रयां । देव । जिह्नयां ॥ एति । देवान् । वृक्षि । यिक्षं । च ॥ सः । नः । पावक् । दीदिवः । अग्ने । देवान् । इह । एति । वृह् ॥ उपेति । यृज्म् । हृविः । च । नः ॥ अग्निः । शुचिंव्रततम् इति शुचिंव्रत - तुमः । शुचिंः । विप्रः । शुचिंः । शुचिंव्रत । सुविः ॥ उदिति । अग्ने । शुचेयः । तवं । शुकाः । भाजन्तः । ईर्ते ॥ तवं । ज्योतीः षि । अर्चयः ॥ 31

विप्रः शुचि-श्रतुंर्दश च) (A14)

praSna korvai with starting padams of 1 to 14 anuvAkams :-(देवस्यं-रक्षोहणों -विभू-स्त्वश् सोमा- ऽत्यन्यानगां - पृथिव्या -इषे त्वा - ऽऽदंदे - वाक्त-सन्ते-समुद्रश्- हिविष्मंतीर्,-हृदे- त्वमंग्ने रुद्र-श्चतुंर्दश)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (देवस्यं-गुमध्यें-हविष्मंती:-पवस्-एकंत्रिश्शत्)

first and last padam of third praSnam:- (देवस्या-र्चयं:)

॥ हरिं: 🕉 ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥